

Toespraak uitgesproken tijdens de demonstratie "Utrecht bekennt kleur" op 7 november 2015

Beste Vrienden,

Ook de Protestantse Gemeente Utrecht bekennt kleur door haar zorgen uit te spreken over het negatieve klimaat rond vluchtelingen en duidelijk te maken dat vluchtelingen welkom zijn.

Ons Bijbels gefundeerd standpunt is dat wij een menswaardige behandeling voor elke vluchteling, die aan onze deur en grens klopt, voorstaan. En dat we hem of haar zonder aanzien des persoons bed, bad en brood bieden, waarbij we als uitgangspunt de internationale verdragen van de Verenigde Naties nemen over wat menswaardig is. Daar hoort ons land zich ook aan te houden.

We weten allen dat onbekend, onbemind maakt. Dat als we mensen in hun gezicht kijken, hun naam kennen en hun en onze verhalen delen, dat het wij-en-zij denken wordt doorbroken, het heersende denken dat ons grote zorgen baart.

We zien de beelden van de grote groepen vluchtelingen uit Syrië, Afghanistan, Noord-Irak en Eritrea. De meesten vluchten uit gebieden waar militaire interventies plaatsvinden. Dat geeft te denken over onze rol en medeverantwoordelijkheid.

Waar we vechten tegen onze eigen wapens, mede omdat aan wapenhandel nog veel verdient wordt, ook door ons land.

Bevindt echte crisis zich niet onder veel van onze bestuurders, die dovemans oren hadden en hebben en die nu ook niet zoeken naar oplossingen voor mensen, maar hoe ze het probleem kwijt raken. Het probleem is voor hen de aantallen vluchtelingen. In de Bijbel staat: "Ik was vreemdeling en gij hebt mij gehuisvest." Maar in Europa heet het op veel plaatsen "U bent vreemdeling, en wij willen u niet". Ook aan kerken de taak om steeds weer de

overheid een spiegel voor te houden. Elke overheid heeft er recht op, dat de kerk een tegenover van de overheid durft te zijn.

We roepen politici op lef en leiderschap te tonen en zich niet te beperken tot het morrelen aan de humane rechten van vluchtelingen en te antwoorden dat dit beleid nodig is om het draagvlak voor de opvang van – échte – dit woord maakt direct allen verdacht van onechtheid – vluchtelingen te behouden. Want het lijkt er meer op dat hiermee het draagvlak juist meer onder druk komt te staan door het aanwakkeren van vreemdelingenangst.

En we vragen hen om niet in algemene versluisende taal over vluchtelingen te spreken. Het gaat dan niet meer over het verdriet, de angst en zorgen van concrete mensen van vlees en bloed met een naam, maar over een “vloedgolf van vluchtelingen” of een “statistisch lastige problematiek”, die onvoldoende de pijn van individuele mensen weergeven.

Het bieden van humane opvang zijn we aan onze welstand en de Europese waarden van gastvrijheid, democratie en mensenrechten, verplicht. Toon voldoende empathie. Stel dat WIJ een goed heenkomen moeten zoeken ergens ver van huis en haard!

Wat gij niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet.

Als kerken dragen we ons steentje bij om onze nieuwe stadgenoten een waardig welkom te geven. De Protestantse Diaconie heeft samen met wijkgemeente West gebouw De Wijkplaats in Lombok opengesteld voor vluchtelingen, die daar enkele dagen per week terecht kunnen voor advies, ontmoeting en afleiding. Ook andere wijkgemeenten nemen initiatieven om te helpen. In vrijwel elke kerkdienst bidden we voor onze medemensen die uit eigen land zijn gevlucht voor oorlog en geweld. De komst van nieuwe inwoners leidt ook tot protest in de stad. Er is genoeg voor iedereen mits eerlijker verdeeld! Door heel Nederland hebben de afgelopen maanden duizenden mensen geholpen met het verzamelen van spullen of hebben zich

opgegeven als vrijwilliger om vluchtelingen bij te staan. Deze steun voor mensen die vluchten voor oorlog, armoede en onderdrukking is hartverwarmend!

Bovendien is geen mens illegaal. Laten we ons ook sterk blijven maken voor alle mensen die zich al geruime tijd ophouden in onze stad en die ongedocumenteerd zijn.

Waar we blij zijn dat een brede coalitie van kerkelijke en vrijwilligers van andere levensovertuigingen samen hen onderdak verlenen door Toevlucht (in de nacht) en Villa Vrede (overdag). Want ook zij mogen niet vergeten worden in ons midden. Zorg voor de medemens brengt mensen met dezelfde idealen samen. Een beetje hemel op aarde.

Naast al deze hardverwarmende solidariteit zien we gelijktijdig hoe een opvangcentrum wordt bestormd door gemaskerde mannen, worden er mensen bedreigd die opkomen voor vluchtelingen en lopen er neonazi's raadsvergaderingen langs om het publiek op te stoken tegen opvangcentra. We zien dat vluchtelingen worden gebruikt als zondebokken en worden uitgespeeld tegen mensen in onze samenleving die het toch al niet breed hebben. Wij vinden het gure klimaat dat hierdoor geschapen is spijtig en onnodig. We kunnen recht doen aan allen. Daarom willen we ons op straat laten horen: vluchtelingen welkom! Utrecht bekennt kleur! Er is genoeg voor iedereen!

Ik wil eindigen met een gedicht van Ed Hoornik

Hebben en Zijn

Op school stonden ze op het bord geschreven.
Het werkwoord hebben en het werkwoord zijn;
Hiermee was tijd, was eeuwigheid gegeven,
De ene werkelijkheid, de andre schijn.

Hebben is niets. Is oorlog. Is niet leven.

Is van de wereld en haar goden zijn.

Zijn is, boven die dingen uitgeheven,
Vervuld worden van goddelijke pijn.

Hebben is hard. Is lichaam. Is twee borsten.
Is naar de aarde hongeren en dorsten.
Is enkel zinnen, enkel botte plicht.

Zijn is de ziel, is luisteren, is wijken,
Is kind worden en naar de sterren kijken,
En daarheen langzaam worden opgelicht.

Ik dank u voor uw aandacht

René van Bommel, voorzitter van de Protestantse Gemeente
Utrecht.